

Ett föredrag med avstamp i det turbulenta året 2026

Stigande bränslepriser och – bara rykten om – en annalkande brist kan ge en välbehövlig skjuts mot en minskad användning av fossila bränslen.

Men i den andra vågskålen ligger riskerna förknippade med ett oförutsett bortfall av det som i mer än ett sekel har smörjt maskineriet. Alla har vi kunnat läsa om hoten mot den globala livsmedelsförsörjningen och vi har kunnat höra om en potentiell brist på gummihandskar inom sjukvården. Med mera, med mera.

Även om avtal tecknas, striderna upphör och sundet öppnas har grundvalarna för vårt sätt att leva satts i gungning ...

Detta utgör en god illustration av ryggraden i boken *"Klimatet, oljan och tillväxten"*. Utgiven under 2025 har den inte förlorat i aktualitet, tvärtom ger den kött på benen till mycket av det vi ser omkring oss idag och vad som går att ana runt hörnet.

Mitt angreppssätt är att utgå från välrenommerade statistiska källor likt *"Global Carbon Project"* för koldioxidutsläpp, *"Statistical Review of World Energy"* för energi i alla dess former samt *"World Bank"* för BNP och befolkning.

Studier av utvecklingen under de senaste femtio åren ger självfallet inget facit för nästkommande halvsekel, men de historiska erfarenheterna utgör en omistlig kunskapskälla och utgör en stabil grund när man spanar framåt.

Några av de företeelser som jag belyser:

- Jag relaterar den fossilfria energin till dagens fossila dominans och illustrerar gapet dem emellan. Och visar varför energikonsumtionen måste minska.
- Jag visar på flera avgörande skillnader mellan västvärlden och den stora majoritet som inte är lika lyckligt lottade. Västeuropa ligger bevisligen långt framme med sol, vind och elbilar men siffrorna visar att vi inte utgör normen. Vi är undantaget. Och jag visar att Kina inte är en odiskutabel "grön föregångare".
- Jag sätter siffror på (den otillräckliga) frikopplingen mellan ekonomisk tillväxt och CO₂-utsläpp och visar vilket som har haft störst betydelse; fossilfri energi eller energieffektivisering.
- Jag ger en indikation på när flödet ur de fossila kranarna kan komma att strypas. Och argumenterar för att det inte kommer att rädda klimatet men riskerar välfärd, demokrati och fred.
- Jag belyser den oundvikliga konflikten mellan en snabb elektrifiering och återvinning av kritiska råvaror.
- Jag lutar mig mot både filosofer och naturvetare när jag bestämt hävdar att tillväxt aldrig kan vara ett normaltillstånd. Det är med nödvändighet en övergående händelse.

<https://forfattarformedling.se/forfattare/stellan-tengroth/>

Mail .: stellan.tengroth@gmail.com

Tel . .: 0706 – 72 71 62

<https://www.tillvaxtreflektera.se/foredrag/>

Allt hänger samman

I ”*Klimatet, oljan och tillväxten*” lyser de svepande adjektiven och de ljusa politiska visionerna med sin frånvaro. Istället tar boken spjärn mot trovärdig statistik, grundläggande fysik och skarpt utmejslade siffror.

Sedan årtionden är sambanden mellan de fossila bränslena och den globala uppvärmning en väletablerad sanning. Dessa illustreras i boken och utgör ett ständigt närvarande bakgrundsbrus, men den andra sidan av myntet har alltför ofta hamnat i skymundan. Det går inte att blunda inför att oljan, kolet och den fossila gasen har varit en förutsättning för den ekonomiska tillväxten och avgörande för det moderna samhället som i sitt sköte rymmer så mycket gott.

Såväl de fossila bränslena som de metaller som utgör kärnan i mycket av den ”gröna omställningen” är, per definition, ändliga resurser. De återstående reserverna av dessa kritiska naturresurser har historiskt uppvisat en ”magisk” förmåga att öka i storlek samtidigt som oljekällor och malmkroppar bevisligen har åderlåtits. En företeelse som granskas och som – på gott och ont – visar att utvinningen av dessa inom en överblickbar framtid kommer att passera en topp. Något som, dessvärre, inte blåser faran över för klimatet ...

Ett annat viktigt spår är att med officiell statistik och fysik på gymnasienivå visa att ny ”grön teknik” som elbilar, vätgaslagring och fossilfri energi, visserligen öppnar nya möjligheter, men att de är otillräckliga för att hålla klimat-, resurs- och energikriserna stängna. Tillväxtens dagar är oundvikligen räknade ...

Till skillnad från vad man kan höra i många andra sammanhang utlovar jag inte något okomplicerat och ”lyckligt slut” på historien.

Istället utmynnar det hela i en maning att stärka förmågan att hantera störningar och kriser. Kriser som vi inte känner till vare sig karaktär, omfattning eller tidpunkt. Resiliens borde vara ledordet framför andra!

ISBN 978-91-981467-3-8

Min bakgrund är civilingenjörens med ett yrkesliv präglad av beräkningar och analyser inom såväl det privata näringslivet som i det offentliga.

Sedan drygt femton år har jag intresserat mig för problemkomplexet miljö, energi och tillväxt.

Tidigare utgivning innefattar bland annat ”*Tillväxt till döds*” och ”*Att svära i kyrkan – tjugofyra röster om evig tillväxt på en ändlig planet*”.

Stellan Tengroth

<https://www.tillvaxtreflektera.se/bocker/klimatet-oljan-och-tillvaxten/>

Tillväxt-reflektera

